

«БЕКІТІЛДІ»
 ҚР ҒЖБМ «Ұлттық тестілеу
 орталығы» РМҚК директоры
 Р. Емелбаев
 «   »   202 ж.

Қоғамдық-гуманитарлық бағыты
«Құқық және экономика негіздері» пәні бойынша
оқытудың қысқартылған мерзімін көздейтін жоғары білім берудің
білім беру бағдарламаларына түсушілер үшін ұлттық бірыңғай тестілеуге
арналған тест спецификациясы
 (2023 жылдан бастап қолдану үшін)

1. Тест мақсаты: Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының бітірушілері жоғары оқу орындарында оқуды жалғастыра алу қабілетін анықтау.

2. Тест міндеті: Оқытудың қысқартылған мерзімін көздейтін жоғары білім берудің келесі білім беру бағдарламаларына түсу үшін арналған тест:

В008 – Құқық және экономика негіздері мұғалімдерін даярлау

3. Тест мазмұны:

№	Тақырып	№	Тақырыпша	Оқыту мақсаты
01	Экономика теория негіздері	01	Экономика және оның қоғамдағы рөлі	Экономикалық теория курсының құрылымын сипаттайды
		02	Экономика теориясының пәні және әдістері	Экономикалық ойлардың негізгі бағыттарын зерттейді
		03	Меншік және әлеуметтік – экономикалық құрылыс	Меншік қатынасының құрылымы мен жүйесін жіктейді және сипаттайды
		04	Өндірісті ұйымдастырудың жалпы түрлері. Өндіріс және нарық	Өндіріс түсінігі, өндірістік ұйымдастырудың жалпы типтерін қарастырады
02	Микроэкономика негіздері	05	Ақша және банктік жүйе	Ақша және банк жүйесінің мәні, түрлері мен қызметін түсіндіреді

		06	Нарық және оның заңдарының қызмет етуі. Бәсекелестік және монополия	Еркін бәсекелестік пен нарық шаруашылығының ролін, бәсекелестік пен монополияның ролін қарастырады
		07	Бизнес, әлеуметтік – экономикалық мәні және кәсіпорын	Кәсіпкелік түсінігі, түрлері мен ұйымдық-құқықтық нысандарды қарастырады
		08	Жеке капиталдың ұдайы жаңғыртылуы	Капиталдың мәні мен шаруашылық өмірдегі маңызын сипаттайды, айналым капиталының құрамын сипаттайды
		09	Ұдайы өндіріс жүйесіндегі еңбек нарығы	Ұдайы өндіріс жүйесіндегі еңбек нарығын сипаттайды
		10	Еңбекақы	Еңбекақы, еңбекақы шарттары мен факторларын анықтайды және ондағы мемлекеттің ролін көрсетеді
		11	Табыс, пайда	Өндіріс шығындары мен түрлерін, пайда, маркетинг, жер рентасы мен нарық экономикасындағы кірістерді қарастырады
		03	Макроэкономикаға кіріспе	12
13	Нарықтық экономиканы мемлекеттік реттеу			Экономиканы мемлекеттік реттеудің нысандарын анықтайды

		14	Мемлекеттің әлеуметтік экономикалық саясаты	Мемлекеттің әлеуметтік экономикалық саясатының негізгі бағыттарын қарастырады
04	Бүкіл әлемдік экономика негіздері	15	Бүкіл әлемдік экономика және әлемдік нарық	Қазіргі заман экономикасының жаһандану тенденциясын қарастырады
		16	Қоғам алдында тұрған негізгі экономикалық проблемалар	Адамзаттың ғаламдық мәселелерінің шешу жолдарын халықаралық деңгейдегі бағыттарын қарастырады
		17	Жасыл экономика	Жасыл экономиканың негізгі міндеттері мен тұжырымдамасын қарастырады
05	Мемлекет пен құқық туралы, мемлекеттік-құқықтық құбылыстар туралы негізгі ұғымдар	18	Мемлекет туралы негізгі түсініктер	Мемлекет пен құқықтық негізгі белгілерді анықтайды және мемлекеттің функциялары мен түрлерін сипаттайды
		19	Құқық және мемлекеттік-құқықтық құбылыстар туралы негізгі түсініктер	Құқықтың, мемлекеттік-құқықтық құбылыстардың түсінігі мен мәнін сипаттау
06	Негізгі құқық салалары	20	ҚР конституциялық құқығының негіздері	Институттар мен Қазақстан Республикасы Конституциялық құқығының көздерін айқындайды.

		21	ҚР әкімшілік құқығының негіздері	Әкімшілік құқық және әкімшілік жауапкершіліктің мәні мен мазмұнын анықтау, әкімшілік құқық бұзушылықтың түрлері мен белгілерін сипаттау
		22	ҚР азаматтық және отбасы құқығының негіздері	Қоғамдық процестерді реттеудегі олардың рөлін көрсете отырып, азаматтық және отбасылық құқықтың түсінігі мен мәнін анықтау
		23	Еңбек құқығының негіздері	Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің нормаларын негізге ала отырып, еңбек шартының мазмұнын аша отырып, еңбек құқығының ұғымы мен мәнін айқындау
		24	ҚР қылмыстық құқығы	Қылмыстық құқық пен қылмыстық жауапкершіліктің түсінігі мен мәнін анықтау, қылмыстың белгілерін, құрамы мен түрлерін ажырату
		25	Құқық қорғау органдары және ҚР соты	Қазақстан Республикасы сот жүйесі мен құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін сипаттау

4. Тест мазмұнының сипаттамасы:

Тест «Құқық және экономика негіздері» пәні бойынша 40 тест тапсырмаларынан тұрады.

Оның ішінде:

- 20 бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмалары;
- 10 бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмалары
- 10 бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмаларынан тұратын 2 жағдаят (контекст).

Тапсырмалардың мазмұны осы пән бойынша типтік бағдарламада көрсетілген тақырыптарға сәйкес келеді.

Тесттегі тест тапсырмалары базалық, орташа және жоғары деңгей бойынша күрделену ретімен орналасқан.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест 3 қиындық деңгейінде берілген тест тапсырмаларынан тұрады: бірінші деңгейде (А) – 25%, екінші деңгейде (В) – 50%, үшінші деңгейде (С) – 25%.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формасы: Бір дұрыс жауапты және бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты: Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минут, жалпы тестті орындау уақыты – 80 минутты құрайды. Жалпы тестті орындау уақыты контекстті оқуға жұмсалатын уақытты ескере есептелген.

8. Жеке тест тапсырмаларының орындалуын бағалау: тест тапсырмаларының жауаптарын бағалау ҚР БҒМ 2017 жылғы 2 мамырдағы №204 бұйрығымен бекітілген ҰБТ Қағидаларының 19-тармағына сәйкес жүзеге асырылады.

9. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі: Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігімен бекітілген «Білім беру ұйымдарында қолдануға рұқсат етілген оқулықтардың, оқу-әдістемелік кешендердің, оқу құралдарының және басқа да қосымша әдебиеттердің, оның ішінде электрондық жеткізгіштердің тізбелері».

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды) (өзгерістермен және толықтырулармен);
2. "Қазақстан Республикасының Президенті туралы" 1995 жылғы 26 желтоқсандағы № 2733 Қазақстан Республикасының конституциялық заңы (өзгерістерімен және толықтыруларымен);
3. "Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы" 1995 жылғы 16 қазандағы № 2529 Қазақстан Республикасының конституциялық заңы (өзгерістерімен және толықтыруларымен);
4. "Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы" 1995 жылғы 18 желтоқсандағы № 2688 Қазақстан Республикасының конституциялық заңы (өзгерістерімен және толықтыруларымен);
5. "Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы" 2000 жылғы 25 желтоқсандағы № 132-II Қазақстан Республикасының конституциялық заңы (өзгерістерімен және толықтыруларымен);
6. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі № 226-V Қылмыстық кодексі (өзгерістерімен және толықтыруларымен);
7. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 5 шілдедегі № 235-V әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексі (өзгерістермен және толықтырулармен);
8. Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі 1994 жылғы 27 желтоқсанда қабылдаған Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (Жалпы бөлім) (өзгерістермен және толықтырулармен);
Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі № 409-I Азаматтық кодексі (Ерекше бөлім) (өзгерістермен және толықтырулармен);
9. Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V Еңбек кодексі (өзгерістермен және толықтырулармен);

10. "Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Қазақстан Республикасының Кодексі (өзгерістермен және толықтырулармен);
11. "Қазақстан Республикасының Азаматтық процесілік кодексі" 2015 жылғы 31 қазандағы № 377-V Қазақстан Республикасының Кодексі (өзгерістермен және толықтырулармен);
12. Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 4 шілдедегі № 231-V Қылмыстық іс жүргізу кодексі (өзгерістерімен және толықтыруларымен);
14. Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы. БҰҰ Бас Ассамблеясының 1948 жылғы 10 желтоқсандағы 217 А (III) қарарымен қабылданды
15. Ибраева А. С. және басқа да мемлекет және құқық теориясы: 3-ші басылым. Қос. және изм. – Алматы: Жеті Жарғы, 2017. – 344 б.
16. Булгакова д. а. мемлекет және құқық теориясы. Оқу құралы. Алматы, 2014. – 233 б.
17. Комаров с. а. мемлекет пен құқықтың жалпы теориясы. М., 2007. – 356 б.
18. Ғ. с. Сапарғалиев Қазақстан Республикасының конституциялық құқығы. Алматы, "Жетіжарғы" 2002.
19. Таранов А.А. Қазақстан Республикасының әкімшілік құқығы. Академиялық курс. Алматы, 2003.
20. Қазақстанның қылмыстық құқығы (Жалпы бөлім). Оқулық. Астында. 2009 жылғы мәліметтер бойынша тұрғындарының саны 114 адамды құрады.

«ЖЕЛІСІЛДІ»

**Оқу-әдістемелік
бірлестігінің төрағасы**

Е.С.Амиров

Е.С.Амиров

(колы)

(Т.А.Ә)

«   »   **202** ж.

Handwritten marks/signatures at the bottom left of the page.

Small handwritten mark/signature in the bottom center.

Large handwritten signature in the bottom right of the page.